

Monumentnummer*: 521271

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82659/124

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Veghel Meierijstad Noord-Brabant

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Veghel

*Kadastrale gemeente** *Sectie** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel*
Veghel K 104

Omschrijving**

Inleiding.

PASTORIE, gebouwd naar ontwerp van J.Th.J. Cuypers en J. Stuyt in 1902-03. In de bouwstijl zijn elementen van Hollandse Neo-Renaissance en Chaletstijl verwerkt. De pastorie ligt op een verhoging ten opzichte van de straat. Rondom de pastorie is een grote tuin aangelegd, aflopend tot op het maaiveld. De tuin heeft voor het grootste deel een beukenhaag als afscheiding.

Omschrijving.

Tweelaags blokvormig gebouw op een samengestelde plattegrond. Het gebouw is uitgevoerd in baksteen en voorzien van een wit gepleisterde kroonlijst. De behandeling van de topgevels is opvallend, deze zijn wit gepleisterd, in enkele gevallen voorzien van betimmering of hangend houtwerk. Het gehele pand heeft grote rechthoekige ramen met middenstijl en dwarskalf. Veel bovenlichten zijn voorzien van glas-in-lood. De hoofdmassa heeft een hoog schilddak, gedekt met leien. Daaronder een gootlijst. De topgevels zijn voorzien van windveren. Tegen de linkerzijgevel bevindt zich een éénlaagse bouwmassa onder zadeldak, doorbroken door een tweelaags, dwars middendeel met topgevel. Achter de pastorie is in de jaren veertig van de 20ste eeuw een éénlaagse serre gezet.

De voorgevel heeft in het midden een brede risaliet met topgevel onder zadeldak, haaks op dat van de hoofdmassa. Op de begane grond is hierin een groot rondboogportiek gemaakt met een paneeldeur, voorzien van boven- en zijlichten. De latei boven de deur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

heeft in houtsnijwerk de tekst: "RAD/ANNO/DNI/1902". Aan weerszijden van het portiek bevinden zich zesruits schuiframen. Bovenlichten zijn gevuld met glas-in-lood. In de boog van het portiek zijn afwisselend baksteen en natuursteen blokken aangebracht. Naast de portiek bevinden zich ramen waarboven tegeltableau's zijn aangebracht met opschriften: "PAX/ INTRANTIBUS en SALUS/ ABEUNTIBUS". Op de verdieping bevindt zich een breed zesdelig raam tussen twee schuiframen. Baksteen strekken boven de ramen zijn afgewisseld met natuursteen blokken. In de topgevel een samengesteld raam, geflankeerd door gepleisterde cirkels met een stermotief in baksteen. Aan weerszijden van de risaliet zijn op begane grond en verdieping ramen aangebracht. Boven de ramen zijn rechte hanekammen in het metselwerk gemaakt, de baksteen wordt daarin afgewisseld met natuurstenen blokken. Op de rechterhoek, ter hoogte van de verdieping is op een console, onder een baldakijn een natuurstenen beeld geplaatst, het geheel is uitgevoerd in neogotische stijl. De rechterzijgevel heeft eveneens een middenrisaliet met topgevel. Hierin zijn brede samengestelde ramen aangebracht, gevuld met glas-in-lood. Erachter ligt het trappenhuis. In de witgepleisterde topgevel is een klein rond venster geplaatst. De zijgevels van de risaliet zijn voorzien van kleine ramen, de gevelvlakken naast de risaliet hebben ramen als in de rest van het gebouw.

Over de gehele breedte van de linkerzijgevel staat een éénlaagse aanbouw onder zadeldak, haaks op de straat. In het midden is deze aanbouw twee lagen hoog en voorzien van een topgevel. In dit witgepleisterd gedeelte is een ster ingemetseld. Op de begane grond een portiek onder korfboog. Voor het portiek een trap. De deur is voorzien van boven- en zijlichten. In het achterste deel van de gevel zijn enkele rechthoekige poorten aangebracht, in het voorste deel en in de kopse gevel rechthoekige ramen. De achtergevel heeft een nauwelijks risalerend middengedeelte (tegenover het risaliet in voorgevel) met een witgepleisterde topgevel. Een blokvormige uitbouw, een serre, is één laag hoog onder plat dak. Het dak is aan de voorzijde voorzien van een houten dakkapel. Deze dakkapel heeft een zadeldak met windveren. De zijkanten van het dak hebben in het verlengde van de nok grote houten dakkapellen. Aan de rechterkant zorgt deze dakkapel via een legraam in de zoldervloer voor licht in het trappenhuis. Grote schoorstenen staan op de hoeken van het dak.

In het interieur is de oorspronkelijke indeling bewaard gebleven. Het pand is gedeeltelijk onderkelderd. De kelder is toegankelijk vanuit de keuken. De ruimte is overkluisd met gepleisterde troggewelfjes op ijzeren liggers en heeft een groot aantal schappen, voorraadvertrekken zijn via rondboog doorgangen afgescheiden. De kelder heeft een plavuizen vloer. Kleine vierkante raampjes geven nog enig daglicht. Op de begane grond is evenwijdig aan de voorgevel een gang in het midden. Daar achter rechts een grote kamer-ensuite met cassettenplafond. Het vertrek links daarvan was oorspronkelijk ook door een schuifdeur met aangrenzende vertrekken verbonden. Met het wijzigen van het gebruik van het gebouw is deze laatste deur vervangen door een wand. In de gang een houten trap met houten balustrade. Deze gaat door tot aan de zolder. In diverse kamers zijn de schouwen en oorspronkelijke stucplafonds met lijstwerk bewaard gebleven. Andere goed bewaard gebleven elementen zijn de blinden in de kamers op de begane grond een grote hoeveelheid paneeldeuren, verspreid door het hele pand. Op de verdieping verschillende vertrekken. De zolder heeft een grote open kap waarin een kleine meidenkamer is afgescheiden.

Waardering.

De pastorie is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de plattelandspastorie. Het pand heeft architectuurhistorische waarden wegens detaillering en materiaalgebruik. Het neemt een belangrijke plaats in in het oeuvre van de architecten Cuypers en Stuyt. De pastorie heeft ensemblewaarde wegens de situering in de kern van Veghel, in de nabijheid van een belangwekkende reeks katholieke gebouwen, waaronder kerk, kerkhof en congregatiekapel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)